

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Комитетът на регионите се състои от 329 членове, които представляват регионалните и местните органи на 27-те държави — членки на Европейския съюз. Той предоставя становища въз основа на задължителна (съгласно изискванията на Договорите) и незадължителна консултация, както и — когато е уместно, становища по собствена инициатива. Членовете му не са обвързани от задължителни инструкции. Те упражняват своите функции в условията на независимост в общ интерес на Европейския съюз.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Член 13, параграф 4 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), член 300, членове 305 до 307 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и различни решения на Съвета за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите, предложени от държавите членки, за петгодишен мандат.

ЦЕЛИ

Създаден през 1994 г. след влизането в сила на Договора от Маастрихт, Комитетът на регионите е консултативен орган, който представлява интересите на регионалните и местните органи в Европейския съюз и представя становища от тяхно име пред Съвета и Комисията. Членовете му могат да бъдат например председатели на регионални органи, кметове или заемащи изборна длъжност или назначени представители на регионите и градовете от 27-те държави — членки на ЕС.

В описанието на своята мисия Комитетът на регионите казва, че е политическа асамблея, съставена от представители на регионалното и местното управление на изборна длъжност, работещи за европейската интеграция. Комитетът осигурява институционално представителство на всички териториални единици, региони, градове и общини в ЕС.

Мисията му е да включи регионалните и местните органи в процеса на вземане на решения в Европа и по този начин да насърчава по-активното участие на гражданите.

За да изпълнява по-добре тази роля, Комитетът на регионите отдавна се стремеше да получи право да сезира Съда на Европейския съюз за случаи на нарушение на принципа на субсидиарност. С влизането в сила на Договора

от Лисабон, понастоящем той разполага с това право по силата на член 8 от Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност.

В областта на политиката на сближаване Комитетът на регионите, посредством своята комисия по политика на териториално сближаване (COTER), се съсредоточава върху оценяването на резултата от преговорите по споразумения за партньорство и оперативни програми и изпълнението на принципа на партньорство в контекста на програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г., както и върху докладите за сближаването на Комисията. Пример за други области, в които той работи, са мобилността в региони с географски и демографски проблеми и двете макрорегионални стратегии за региона на Адриатическо и Йонийско море (EUSAIR) и за региона на Алпите (EUSALP).

ОРГАНИЗАЦИЯ

A. Състав (член 305 от ДФЕС, Решение (ЕС) 2019/852[1] на Съвета)

1. Брой и национално разпределение на местата

Според разпоредбите на [Решение \(ЕС\) 2019/852 на Съвета](#) от 21 май 2019 г. Комитетът на регионите се състои от 329 членове и от същия брой заместник-членове, разпределени по следния начин между държавите членки:

- по 24 за Германия, Франция и Италия;
- по 21 за Испания и Полша;
- 15 за Румъния;
- по 12 за Австрия, Белгия, България, Гърция, Нидерландия, Португалия, Унгария, Чехия и Швеция;
- по 9 за Дания, Ирландия, Литва, Словакия, Финландия и Хърватия;
- по 7 за Латвия, Естония и Словения;
- по 6 за Кипър и Люксембург;
- 5 за Малта.

2. Начин на назначаване

Членовете се назначават за срок от пет години от Съвета, който взема решение с единодушие по предложенията, направени от съответните държави членки (член 305 от ДФЕС). За периода от 26 януари 2020 г. до 25 януари 2025 г. Съветът прие [Решение \(ЕС\) 2019/2157](#) от 10 декември 2019 г. за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите. На 20 януари 2020 г. Съветът прие [Решение \(ЕС\) 2020/102](#), с което назначи също членовете и заместник-членовете, за които беше получил предложения от съответните държави членки след 20 декември 2019 г. Техният мандат може да бъде подновяван. Членовете на Комитета трябва да са представители на регионалните или местните власти, които или са на изборна длъжност в рамките на дадена регионална или местна власт, или носят политическа отговорност пред избран орган (член 300,

параграф 3 от ДФЕС). Всеки път, когато мястото на даден член или заместник-член в Комитета на регионите се освободи в края на неговия мандат (например в края на регионалния или местния мандат, въз основа на който е предложен членът), е необходимо отделно решение на Съвета.

Б. Структура (член 306 от ДФЕС)

Комитетът на регионите избира измежду своите членове председател и бюро за срок от две години и половина. Комитетът приема свой Правилник за дейността и го внася за одобрение в Съвета (последно приетият правилник е от 31 януари 2014 г. и е приет въз основа на член 306 от ДФЕС). Работата на Комитета се осъществява в рамките на шест специализирани комисии, които съставят проекти на становища и проекти на резолюции, които след това се внасят за одобрение от пленарна сесия. По правило Комитетът провежда шест пленарни сесии годишно.

Под председателството на [председателя](#) на асамблеята (член 306 от ДФЕС) основната цел на пленарната сесия е да приема становища, доклади и резолюции, да приема проекта на бюджетна прогноза за разходите и приходите на Комитета, в началото на всеки мандат да приема политическата програма на Комитета, да избира председател, първи заместник-председател и останалите членове на Бюрото, да съставя политическите комисии в рамките на институцията и да приема и преразглежда Правилника за дейността на Комитета.

От съображения за ефективност Комитетът споделя някои служби от постоянния си секретариат в седалището си в Брюксел (вж. Протокол № 6 за местоположението на седалищата на институциите и някои органи, служби и агенции на Европейския съюз) със секретариата на Европейския икономически и социален комитет. Освен това Бюрото на Европейския парламент се споразумя с Комитета на регионите, в рамките на бюджетната процедура за 2014 г., да се постигне съвместно повишаване на ефективността в писмените преводи. Комитетът на регионите (раздел 7 от бюджета на ЕС) разполага с административен бюджет в размер на около 96 милиона евро за 2018 г.

ПРАВОМОЩИЯ

А. Предоставяне на становища по искане на други институции

1. Задължителни консултации

Съветът и Комисията трябва да се консултират с Комитета на регионите преди вземането на решения в областта на:

- образованието, професионалната квалификация и младежта (член 165 от ДФЕС),
- културата (член 167 от ДФЕС),
- общественото здраве (член 168 от ДФЕС),
- трансевропейските транспортни, телекомуникационни и енергийни мрежи (член 172 от ДФЕС),
- икономическото и социалното сближаване (членове 175, 177 и 178 от ДФЕС).

2. Незадължителни консултации

Комисията, Съветът и Парламентът могат също така да се консултират с Комитета на регионите по всякакви други въпроси, ако сметат това за необходимо.

Когато Парламентът, Съветът или Комисията се консултират с Комитета на регионите (независимо дали на задължителна или незадължителна основа), те могат да определят срок (поне един месец в съответствие с член 307 от ДФЕС) за предоставяне на неговия отговор. Ако срокът изтече без предоставянето на становище, те може да предприемат по-нататъшни действия в отсъствието на становище.

Б. Предоставяне на становище по собствена инициатива

1. Когато е консултиран Европейският икономически и социален комитет, Комитетът на регионите бива информиран за това и може също да предостави становище по въпроса, ако счете, че са засегнати регионални интереси.

2. По принцип Комитетът на регионите може да дава становище всеки път, когато счете такова действие за целесъобразно. Например Комитетът предоставя становища по собствена инициатива в следните области: малки и средни предприятия (МСП), трансевропейски мрежи, туризъм, структурни фондове, здравеопазване (борбата с наркотиците), промишленост, развитие на градовете, програми за обучение и околната среда.

В. Сезиране на Съда на Европейския съюз — последващ съдебен контрол

Комитетът може също така да заведе иск пред Съда на Европейския съюз с цел защита на своите правомощия ([член 263 от ДФЕС](#)). С други думи, Комитетът може да заведе иск пред Съда на ЕС, ако счете, че не е бил консултиран, когато е следвало да се поиска становището му, или ако процедурите по консултация не са били приложени правилно (анулиране на акт ([1.3.10](#))).

Посоченото право на завеждане на иск, в случай че процедурата по консултация не е била правилно приложена, позволява на Комитета да поиска от Съда на ЕС да провери дали законодателен акт, попадащ в обхвата на компетентност на Комитета, съответства на принципа на субсидиарност съгласно [член 8 от Протокол \(№ 2\) относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност, приложен към Договора от Лисабон](#).

РОЛЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Правилникът за дейността на Европейския парламент (приложение VI, точка XII) възлага на комисията по регионално развитие (REGI) отговорността за поддържане на отношения с Комитета на регионите, организациите за междурегионално сътрудничество и местните и регионалните органи.

Съгласно [споразумението за сътрудничество между Европейския парламент и Комитета на регионите от 5 февруари 2014 г.](#):

— Комитетът на регионите изготвя оценки на въздействието по предложено законодателство на ЕС, които изпраща своевременно на Парламента преди началото на процедурата по изменение. В тези оценки на въздействието се

съдържат подробни данни на национално, регионално и местно равнище за това как функционира съществуващото законодателство и становища за подобрения в предложеното законодателство.

- Един член на Комитета на регионите бива поканен на всички заседания на съответната комисия на Парламента. Този докладчик или оратор представя становищата на Комитета на регионите. На свой ред, докладчиците на Парламента могат да присъстват на заседанията на комисиите на Комитета на регионите.
- Общото законодателно сътрудничество и работният план се обсъждат два пъти годишно между председателя на Съвета на председателите на комисии на Парламента и съответния председател в Комитета на регионите.

От 2008 г. насам комисията REGI и комисията COTER организират съвместно годишно заседание в рамките на проявата „Дни на отворените врати: Европейска седмица на регионите и градовете“.

Udo Bux
02/2020

